

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ ВІДКРИТИХ ДАНИХ

Міністерство
цифрової трансформації
України

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

**UK International
Development**
Partnership | Progress | Prosperity

EURASIA
FOUNDATION

BRDO
Організація розвитку
Бізнесу

Вступ

Упродовж 03.06.2024 - 02.08.2024 Офіс ефективного регулювання BRDO провів онлайн-опитування користувачів відкритих даних для оцінювання рівня задоволення їхніх потреб та визначення запиту на відкриті дані. Вторинною метою опитування було вивчення очікувань і побажань користувачів щодо комунікаційної платформи Data+.

Методологія опитування передбачала самостійне заповнення онлайн-форми в Google Forms. Посилання на форму було вперше оприлюднене разом з матеріалами офлайн-дискусії «Відкриті дані: шлях до прозорості і підзвітності», розповсюджувалося під час розсилки запрошень на установчу зустріч платформи Data+, через персональні повідомлення користувачам відкритих даних, у профільних спільнотах соцмереж та через листи, надіслані юридичним особам. Було отримано 45 відповідей.

Показники, зазначені в цьому звіті, дають загальні уявлення про потреби і запити користувачів відкритих даних і можуть бути використані у формуванні державної політики у сфері відкритих даних. Дизайн дослідження не передбачає репрезентативності вибірки, тому поширення конкретних значень окремих показників на генеральну сукупність користувачів відкритих даних не рекомендується.

Опитування проведене за підтримки Міністерства цифрової трансформації України та за сприяння проєкту «Підтримка цифрової трансформації», що фінансується USAID і UK Dev. Партнер у реалізації проєкту — Офіс ефективного регулювання BRDO.

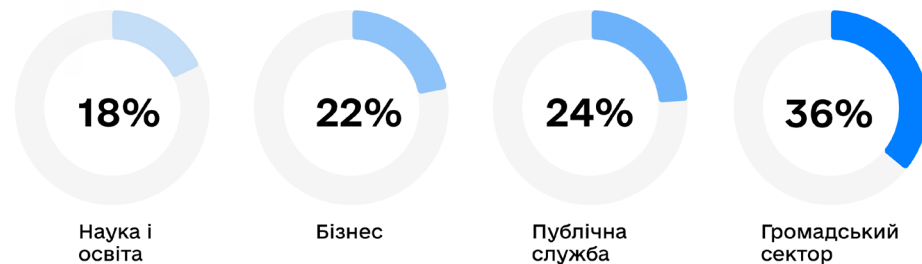
Створення цього звіту стало можливим завдяки щедрій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст цієї публікації є винятковою відповідальністю Офісу ефективного регулювання BRDO і не обов'язково відображає погляди USAID чи Уряду Сполучених Штатів. Цей матеріал створений за фінансової підтримки Програми допомоги з міжнародного розвитку від Уряду Великої Британії. Однак висловлені погляди не обов'язково відображають офіційну політику Уряду Великої Британії. Інформація та погляди, наведені у цьому звіті, належать авторам і не мають сприйматись як офіційна позиція Міністерства цифрової трансформації України. Міністерство не гарантує точності даних, наведених у публікації. Ні Міністерство, ні будь-хто, хто діє від імені Міністерства, не може нести відповідальності за використання інформації, що міститься у цій публікації.

Загальна інформація про респондентів

Найбільшою категорією респондентів - користувачів відкритих даних стали представники громадського сектору (включно з проєктами технічної допомоги) – 36% респондентів. Публічні службовці (майже всі – представники органів місцевого самоврядування та державних адміністрацій різних рівнів) становили 24%, представники бізнесу – 22%. Найменшою групою респондентів стали респонденти зі сфери науки та освіти – 18%.

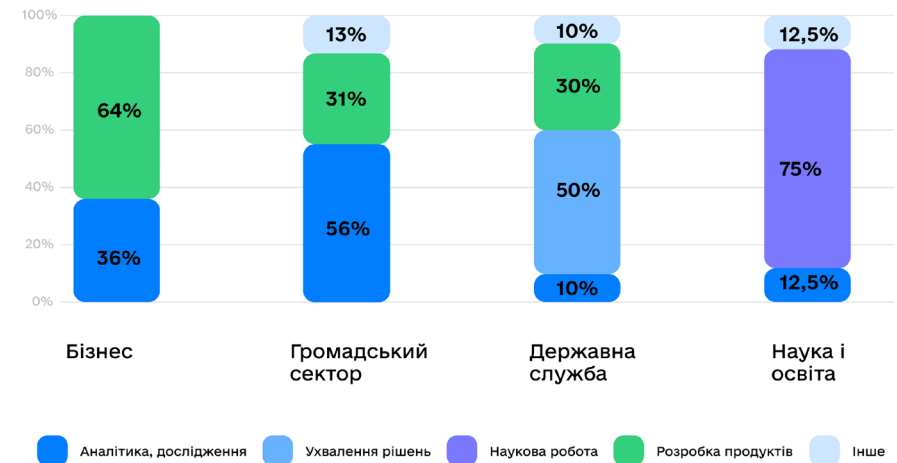
Розробка власних продуктів та сервісів на основі відкритих даних, а також проведення досліджень є основними цілями для бізнесу і громадського сектору. Майже половина респондентів - публічних службовців обрали мету «Ухвалення оптимальних рішень для своєї організації», що може свідчити про потенціал підвищення внутрішньої ефективності місцевої влади за допомогою відкритих даних. Передбачувано, що у сфері науки та освіти домінантною є мета наукової роботи.

Сфера зайнятості респондентів

Основна мета роботи з відкритими даними

(за сферами зайнятості)

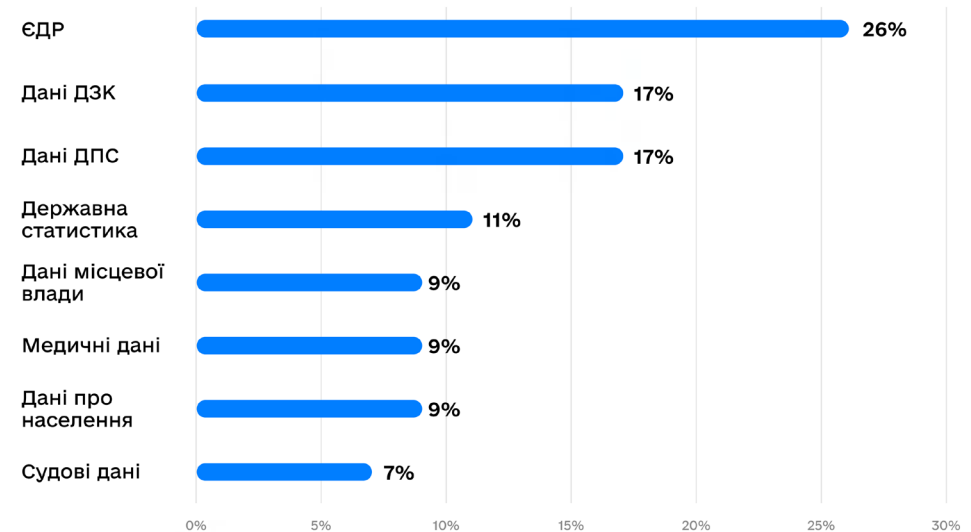
Використання даних і потреби в даних

Найбільш популярними є набори даних місцевої влади¹, якими користувались 31% опитуваних, за якими слідує судові дані (29%) та дані Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР, 24%).

Найбільш популярними наборами серед представників бізнесу були ЄДР, судові дані та набори даних ДПС. Представники громадського сектору найбільше використовують набори даних місцевої влади та ЄДР. Навчальні і дослідницькі установи в галузі права широко використовують судові дані та кримінальну статистику, також зафіксовано використання даних ДПС, Державної митної служби і даних агросектору.

Найбільш потрібними є дані, доступ до яких було суттєво обмежено після початку повномасштабного вторгнення РФ: ЄДР, реєстри ДПС та дані Державного земельного кадастру (ДЗК). Зазначення респондентами потреби в даних, якими вони вже користуються, свідчить про запит на їх оприлюднення саме у формі відкритих даних, а не через платні або закриті API.

Недоступні дані, яких потребують опитувані, % від опитуваних

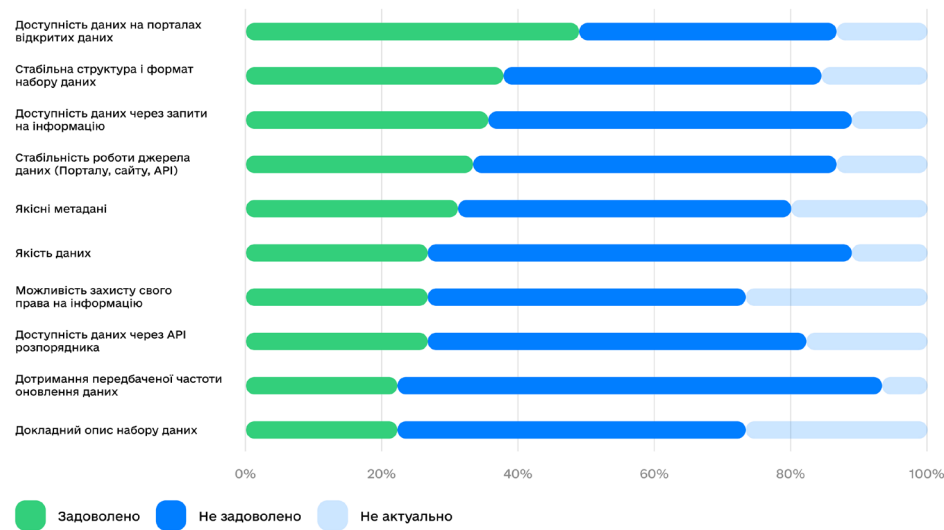
Відповіді респондентів, надані в довільній формі, були категоризовані BRDO. Відображені категорії даних, які зазначили понад 5% опитуваних.

¹ 70% представників держслужби зазначили використання цих наборів, причому часто зазначались набори, в розпоряднику яких працює респондент. Це може свідчити про те, що відповідальні за оприлюднення даних особи зазначили набори даних, які вони самі оприлюднюють. Навіть за умови виключення держслужбовців, набори даних місцевої влади належать до трійки найпопулярніших категорій даних.

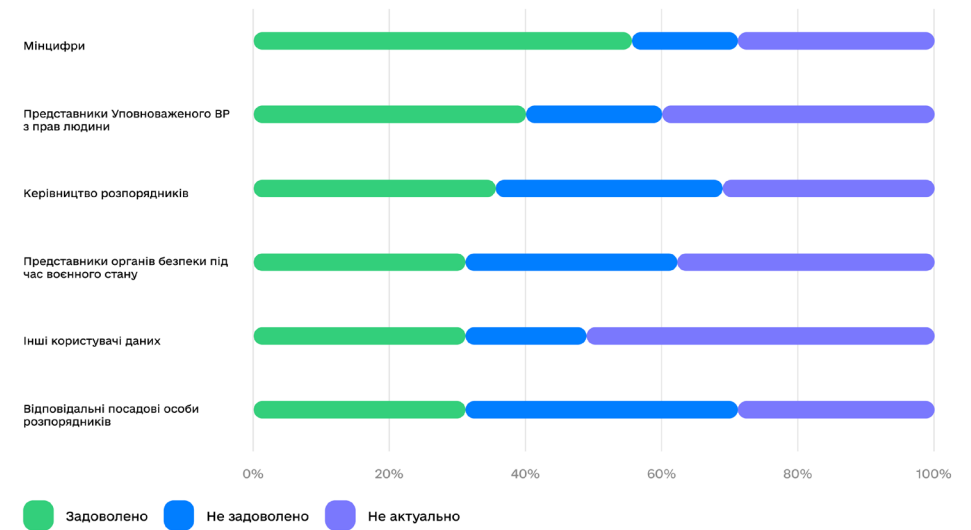
Потреби користувачів відкритих даних

Попри проблеми з доступом до даних, одними з найбільш задоволених є потреби в доступі на порталах відкритих даних (56% від тих, для кого потреба є актуальною²). Серед інших найбільш задоволених потреб можна назвати стабільну структуру і формат наборів даних (45%) та доступність даних за запитом (40%). Найменш задоволеними потребами були якість даних (30%), докладний опис набору даних (30%) та дотримання передбаченої частоти оновлення (24%). Рівні задоволеності всіх потреб можна назвати об'єктивно низькими: середній рівень задоволеності становить 37%.

Актуальність і задоволеність потреб користувачів відкритих даних

Актуальність і задоволеність потреб у комунікації зі стейкхолдерами сфери відкритих даних

Пропозиції користувачів відкритих даних

Щодо функціонування Єдиного державного веб-порталу відкритих даних (далі – Портал):

- Створити інтегровані сторінки громад, де будуть зібрані всі релевантні набори даних від різних розпорядників;
- Переналаштувати реєстраційну картку Порталу для врахування змін у приналежності громад до районів;
- Вдосконалити пошук на Порталі;
- Покращити взаємодію з відповідальними особами розпорядників (наприклад, через введення механіки аналогічної зі службами підтримки).

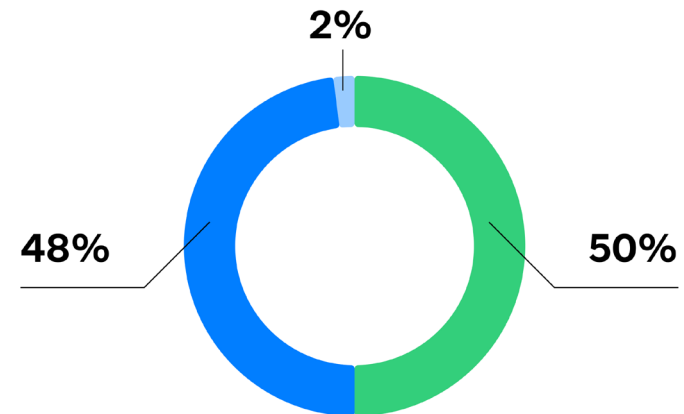
Щодо сфери відкритих даних загалом:

- Ухвалити зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» (далі - Постанова № 835), розроблені робочою групою в грудні 2022 року з метою їх актуалізації, приведення у відповідність до чинного законодавства та з урахуванням необхідності нормативного регулювання сфери під час дії воєнного стану;
- Створити набір даних, який міститиме інформацію про закриття наборів даних та відповідальних за це осіб;
- Врегулювати оприлюднення наборів даних громад, що розташовуються в областях, частина територій яких перебувають під тимчасовою окупацією, та усунути розбіжності між вимогами Постанови № 835 та рекомендаціями Мінцифри від серпня 2022 року.

Участь у платформі Data+

Майже всі опитувані готові брати участь у роботі платформи Data+ в тій або іншій формі, а половина опитуваних готові бути постійними учасниками платформи. Варто зазначити, що селективне упередження (selection bias) могло сильно вплинути на відповіді на це питання, оскільки посилання на опитувальник розповсюджувалося, зокрема, в запрошенні на установчу зустріч Data+. Таке запрошення надсилося тим, хто вже виявив попередню зацікавленість в участі в роботі платформи. З огляду на це, результати варто інтерпретувати як наявність двох приблизно рівновеликих груп потенційних учасників платформи: тих, хто готовий брати участь постійно, і тих, хто готовий приєднатися за можливості.

Готовність респондентів брати участь у роботі комунікаційної платформи Data+

Я хотів (хотіла) б бути постійним учасником Я готовий (готова) приєднатися за можливості Я не зацікавлений (не зацікавлена) у роботі платформи

Респонденти демонструють найвищу готовність долучатися до роботи платформи через проведення аналізу і досліджень (76%) та участь в обговореннях (64%). Наразі запущено платформу «Дата+» як закриту групу у Фейсбуці, яка слугує комунікаційним майданчиком для взаємодії між стейкхолдерами, спільнотою та державними установами, сприяючи відкритій та ефективній комунікації.